

Cô gái Việt thay đổi luật an toàn xe bus tại Mỹ

Tác Giả: Hi&#n Vy / RFA

Thứ Ba, 17 Tháng 7 Năm 2012 07:57

Trong thời gian gần bốn năm, trên đường đi hai mẹ con đi làm ở thành phố Hoa Thịnh Đốn đã vận động "Đổi Luật tăng cường An Toàn cho xe buýt hành khách".

Một chiếc xe bus chở khách tại Washington, DC.(AFP photo)

Ngày 6 tháng Bảy vừa qua, cô Lê Yến Chi đã được toà án tuyên bố vô tội khi tố cáo công ty vận chuyển xe buýt của Obama ký ban hành điều luật này. Lý do nào đã khiến mẹ con cô gái Việt tại Houston làm được việc này? Nghe thân bên này

Trên đường đi đến Đền Thánh Mẹ u tại Dòng Dòng Công giáo Carthage, thuộc tiểu bang Missouri vào tháng Tám năm 2008, một trong bốn chiếc xe Bus chở hàng giáo dân người Việt Houston và vùng phụ cận đã bị tai nạn thảm khốc tại Sherman, một thị trấn phía Bắc thành phố Dallas, tiểu bang Texas. Tai nạn này gây tổn vong cho 17 giáo dân và nhiều người khác bị thương tích. Một trong số 17 người bị thương nặng là bà Lâm Sơn Thọ, mẹ của cô Lê Yến Chi, một tín đồ sùng đạo tâm lý xã hội, hiện đang làm việc tại Houston.

Sinh ra và lớn lên tại Houston, Yến Chi là con gái út trong một gia đình có hai người con cả đôi vợ chồng trẻ này có năm năm 1975. Bà cô qua đời trong một cơn tim khi cô vừa 7 tuổi và người anh 8 tuổi, lúc mẹ cô mới 39 tuổi. Bà Thọ đã vất vả nuôi hai con khôn lớn. Bà là một nhân viên xã hội, và là một con chiên ngoan đạo. Bà đã dành nhiều thời gian để sinh hoạt trong các giáo xứ. Một năm Bà cùng nhiều giáo dân khác đi đến Lễ Thánh Mẹ u. Cô Yến Chi cho biết cô thường đi cùng với Mẹ u hàng năm 2008, vì mẹ cô có việc làm tại Galveston, sau một thời gian dài học tín lý tại Hawaii, nên cô không tham dự.

Đã bốn năm trôi qua, hàng loạt người nói chuyện với mẹ con khi nhắc đến cái chết của thân mẫu, Yến Chi cho biết cô vẫn đau lòng vì cô không muốn thấy gia đình khác phải trải qua nỗi đau mất mát lớn lao mà anh em cô đã gặp phải :

"Con rất là thương Mẹ, con thấy mẹ mất Mẹ giống như vậy, ai mà chịu nổi. Con không muốn có

Cô gái Việt thay đổi luật an toàn xe bus tại Mỹ

Tác Giả: Hi&n Vy / RFA

Thứ Ba, 17 Tháng 7 Năm 2012 07:57

---

nh&ng ngßi khác phßi chßu cßnh khß đau nhß con nßn con cß gßng làm vißc này đß tránh chuyßn tßng tß xßy ra cho gia đßnh khác ..."

Cô nói thêm là tại nßn thßm khßc đó đã làm nhißu gia đßnh ngßi Vißt đau khß nhßng vì ai cũng bßn rßn vßi công vißc và gia đßnh, mà cô lúc đó thì còn đßc thân nßn có nhißu thì giß hßn nhßng ngßi khác, vì vßy cô vßn đßng đß lußt tăng cßng an toàn cho xe chß hành khách. Cô cho bißt lúc sinh tißn, mß cô thßng giúp đßngßi khác và cô đã hßa trßc di ßnh cßa Mß là sß không đß cái chßt cßa Mß cô trß thành vô nghĩa:

"Nhißu gia đßnh bßnh hßng vì tai nßn này. Mß con là ngßi luôn luôn giúp đßngßi khác nßn con phßi làm vißc này vì con thßng Mß, không mußn cái chßt cßa Mß là senseless hay in vain ..."

Đß giß đßc lßi hßa vßi vong linh thân mßu, ngay sau tang lß cßa Mß, Yßn Chi bßt đßu tìm hißu nguyên nhân gây ra tai nßn cho chißc xe đã chß mß cô. Khi bißt đßc đã có nhißu khißm khuyßt trong chißc xe đó trên bßn tßng trình cßa qßy ban kißm soát an toàn giao thông (The National Transportation Safety Board), nhß là; tài xß có lßng cocaine và rßu trong máu mà có thß là ngßi tài xß này vßa mßi xß đßng ma túy khoßng mßt tißng đßng hß trßc khi bßt đßu lái xe; công ty cho mßn xe này đã tßng bßngßng hoßt đßng vì vi phßm lußt nhßng mßi mß lßi đßi cái tên khác, hay là nßi kißm soát xe (inspection) đã không trang bß đßy đßng cß đß làm vißc này vv... Yßn Chi liên lßc vßi các vß dân cß đß tìm hißu thêm.

Cô đã đßc nhßng vß dân cß cßa Texas nhß thßng nghß sĩ Kay Baily Hitchison, dân bißu Sheila Jackson Lee cùng vài vß dân cß cßa các tißu bang khác nßa, đß đßu đß lußt này:

"Con gßp thßng nghß sĩ Kay Baily Hitchison cßa Texas, thßng nghß sĩ Sherrod Brown cßa Ohio ..."

Đß lußt này đã đßc đß trình vßi lßng vißn trßc đó nhßng mãi cho đßn ngày 29 tháng Sáu năm 2012, mßi đßc Qußc Hßi thông qua và Tßng Thßng ký ban hành vào ngày 6 tháng Bßy. Vßi đßu lußt mßi này, xe chß hành khách phßi có dây cài an toàn, trßn xe và cßa sß phßi an toàn hßn và đßc bißt là tài xß lái xe chß hành khách phßi đßc kißm soát cũng nhß đßc hußn luyßn kß lßng hßn:

Cô gái Việt thay đổi Luật an toàn xe bus tại Mỹ

Tác Giả: Hi&n Vy / RFA

Thứ Ba, 17 Tháng 7 Năm 2012 07:57

"Ph&i có seat belt cho passengers, có anti-ejection glazing on the windows... Tài xế lái xe phải khám sức khỏe ..."

Lu&t này cũng buộc các hãng cho thuê xe khi mua thêm ng v& m&i, phải khai báo nếu trong quá khứ đã từng có công ty bị đóng cửa vì vi phạm luật giao thông.

"M&y companies mà đã bị đóng cửa mà bây giờ mua công ty khác thì phải đi n vào đ&n nh&ng chi tiết đó ..."

M&t mình vẫn đ&ng

Cô Lê Yến Chi cảm ơn nhà của mình cô trong một buổi đi u tr&n An toàn xe buýt ở Washington, DC hôm 30/3/2011. AFP photo

M&c dù mua mình vẫn đ&ng cho đi u lu&t này, cô Yến Chi nói rằng sẽ dĩ có đ&c k&t qu& nh& v&y là do chính mình cô luôn ở bên cạnh để giúp cô có đ&ng l&c trong vòng r& 4 năm tr&i đ& vẫn đ&ng. Chính mình cô giúp cô bị n đau khổ của mình thành nh&ng công ích cho ng& i khác, thay vì bị buôn đau đánh g&c:

"Con biết là con không tự mình làm đ&c việc này mà là do M& giúp con có sức mạnh để làm, tự vì cái này mà mua ng& i làm thì th&y nh&u quá. Làm sao mà mua cá nhân có thể thuyết phục đ&c Quốc Hội Mỹ, mà đ&c biết cá nhân đó là là mua ng& i Việt! Có lẽ do con nói đ&c tiếng M&, và nói tự nên ng& i ta nghe, chứ con th&y mình không là cái gì cả. Con lấy n&i buôn mua M& để làm đ&c đi u h&u ích cho ng& i khác chứ không để cái buôn làm mình tệ xu&ng."

Đ&c h&i nếu tr&ng họp tại n&n x&y ra tại Việt Nam mà có nh&ng nguyên do vì bị t c&n nh& chiếc xe đã chặn mình cô thì cô có nghĩ là có ng& i sẽ vẫn đ&ng để thay đổi gì không, Yến Chi nói rằng vì Việt Nam không có tự do nên có lẽ sẽ không có ai vẫn đ&ng để luật mua mình như cô đã làm:

Cô gái Việt thay đổi Luật an toàn xe bus tại Mỹ

Tác Giả: Hi&n Vy / RFA

Thứ Ba, 17 Tháng 7 Năm 2012 07:57

"Nếu mà trình bày h&p này x&y ra bên Việt Nam chắc không có ai làm gì đâu, t&i vì Việt Nam không có t& do thì không có ai làm nh& v&y."

Nh&ng theo cô, nếu nhi&u ng&đ&i cùng đ&ng lên làm vi&c v&i nhau thì có th& s& làm cho chính quy&n quan tâm và thay đ&i:

"... because there are lots of bad situation in VietNam I would think that people need to stand together and work together..."

Tr&đ&c tin vui Tổng Th&ng Obama ký ban hành luật m&i v& an toàn cho xe ch& hành khách, linh m&c Đ& Đ&ng, ng&đ&i có m&i thâm giao v&i gia đình Y&n Chi trên đ&đ&i 40 năm nay cho bi&t, là ông r&t ng&c nhiên khi đ& luật do Y&n Chi v&n đ&ng đ&đ&c tr& thành luật:

"Tôi r&t ng&c nhiên nh&ng đây cũng là cái g&đ&ng cho chính tôi, b&i vì nhi&u khi mình không có nghĩ là s& thành công nh&ng cu&i cùng r&i thì hôm nay chúng ta th&y là m&t vài tu&n n&a cái luật này s& đ&đ&c ph& bi&n. Nh& v&y thì là m&t đi&u r&t hay và là m&t đi&u m&son cho tu&i tr& Việt Nam. Sang bên này, đ&đ&c cái n&n giáo đ&c m&i thì đã bi&t phát tri&n cái tinh th&n gia đình gi&a m& con, gi&a ông bà con cháu và đ&i mình phát tri&n đ&đ&ng l&i c&a ng&đ&i Mỹ. Đi&u đó r&t đáng khen."

Và bà Lâm Mu&i, em gái c&a m& Y&n Chi cũng cho bi&t là bà vô cùng hạnh di&n v& vi&c làm c&a cháu bà:

"Tôi r&t hạnh di&n. Tôi bi&t cháu làm nh& v&y nh&ng tôi r&t b&t ng& khi hay tin là đ& luật đó đã thành luật r&i. Cháu đã làm đ&đ&c m&t vi&c l&n nh& v&y. M&t mình mà đi lên Washington D.C. c& 20 l&n trong vòng g&n 4 năm đ& hoàn thành công vi&c đó thì tôi th&y cháu th&t là x&ng đáng đã thành công."

Chúng ta th&đ&ng nghe nói "M&t con Én không làm n&i mùa Xuân" nh&ng v&i s& kiên trì và lòng yêu kính đ&ng sinh thành đã khu&t, m&t cô gái Việt đã thành công trong vi&c thay đ&i đ&đ&c luật an toàn cho xe ch& hành khách tại Hoa Kỳ.